

سوال‌ات امتحان هماهنگ درس: علوم فنون دهم		پایه و رشته: دهم انسانی		کلاس:	
نام و نام خانوادگی		تاریخ امتحان: ۹۷/۱۰/۸		مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	
نام آموزشگاه امام رضا (ع) واحد ۱۰		شماره صندلی:		اداره آموزش و پرورش تبادکان	
ردیف		سوال‌ات			بارم

	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)	
۱	جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید. الف) زبان های ایرانی میانه به دو گروه زبان های ..... و ..... تقسیم می شوند. ب) در زمان سامانیان ..... عمده ترین مرکز فرهنگی به شمار می آمد.	۰/۵ ۰/۲۵
۲	رایج ترین انواع شعر فارسی در قرن های اولیه هجری چه بود؟	۰/۷۵
۳	آثار زیر از چه کسانی است؟ الف: شاهنامه ابومنصوری ( ) ب: ترجمه تفسیر طبری ( )	۰/۵
۴	منظور از گروه زبان های ایرانی چیست؟	۱
۵	یک اثر مثنوی (به نثر) و یک اثر منظوم (به شعر) که به زبان «پهلوی» نوشته شده است را نام ببرید.	۰/۵
۶	مهم ترین دوره تمدن اسلامی ایران چه قرون بود؟	۰/۵
۷	موسیقی شعر (۶ نمره) برای هریک از واژه های زیر دو واژه هم وزن بنویسید. الف) ماهرانه ( ) ( ) ( ) ب) شبگیر ( ) ( ) ( )	۱
۸	برای هریک از موارد زیر یک مثال بزنید و نشانه های آن را بگذارید (U -) الف) صامت + مصوت کوتاه + صامت = ( ) ب) صامت + مصوت بلند + یک یا دو صامت ( )	۱
۹	واج های کلمات زیر را بنویسید. الف) خورشید ب) کیفیت	۱
۱۰	هر بیت را به جاهای تشکیل دهنده آن تجزیه کنید سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید. الف) درد عشقی کشیده ام که می پرس ب) ماه فرو ماند از جمال محمد زهر هجری چشیده ام که می پرس سرو نباشد به اعتدال محمد	۲
۱۱	جاهای خالی را کامل کنید. (۱) الف) پس از عاطفه مهم ترین و موثرترین عامل ..... است. ب) اساسی ترین عامل پیدایی شعر ..... است.	۰/۲۵ ۰/۲۵

۰/۲۵	پ) ..... یکی از مهم ترین ارکان شعر است .	
۰/۲۵	ت) وزن ادراکی است که از احساس ..... حاصل می شود	
	زیباشناسی (۶ نمره)	
۱	در بیت «باده گلرنگ تلخ تیزخوشخوار سبک / نقلی از لعل نگار و نقلی از یاقوت خام» چه عاملی بر موسیقی مصراع نخست موثر واقع شده است	۱۲
۰/۵	۱- تکرار واج «خ» ۲- تکرار واج «گ» و «ک» ۳- تکرار مصوت کوتاه ۴- تکرار واج «ت» و «د» منظور از بدیع لفظی چیست مثالی بزنید ؟	۱۳
۱	در بیت زیر کدام واج ها بر موسیقی و آهنگ کلام افزوده است ؟	۱۴
۱	خیزید و خز آرید که هنگام خزان است بادخنک از جانب خوارزم وزان است آرایه سجع در چه کلامی دیده می شود ؟	۱۵
۱/۵	انواع سجع را نام ببرید و برای هر یک مثالی بزنید	۱۶
۱	در بیت زیر سجع ها را مشخص کنید و نوع آن را بنویسید در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می رود	۱۷
	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۰/۵	باتوجه به ابیات زیر به سوالات داده شده پاسخ دهید (۲ نمره) به دام افتاد روباهی سحرگاه به روبه بازی اندیشید در راه که گر صیاد بیند هم چنینیم دهد حالی به گازر پوستینم پس آن گه مرده ، کرد او خویشتن را زبیم جان فرو افکند تن را	۱۸
۰/۵	الف) دو نکته قلمرو زبانی را در اشعار بیابید .	
۰/۵	ب) دو نکته قلمرو ادبی بیابید .	
۰/۵	پ) دو نکته قلمرو فکری بیابید .	
۰/۵	ت) لحن شعر چیست (حماسی - غنایی - نمایشی - روایی .....)	
۲	حکایت زیر را بخوانید و آن را از دید قلمرو ادبی و فکری بررسی کنید (هر قلمرو دو مورد) روزی شخصی پیش بهلول بی ادبی نمود . بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جانیاوردی او گفت :چه کنم ؟ آب و گل مرا چنین سرشته اند گفت : آب و گل تو را نیکو سرشته اند ، اما لگد کم خورده است الف) قلمرو فکری : ۱- ب) قلمرو ادبی : ۱- ۲- ۲-	۱۹

تاریخ ادبیات (۲) نمره

- ۱- الف - پارتی و پهلوی (۰/۵)   ب بحارا (۰/۲۵)
- ۲- حماسی - مدحی - غنایی (۰/۷۵)
- ۳- الف (از دانشوران خراسان)   ب- ترجمه تفسیر طبری از محمدبن جریر طبری (۰/۵)
- ۴- زبان هایی که در ایران و مناطق همجوار آن از قدیم ترین روزگاران متداول بوده است ویژگی های مشترکی دارند این مجموعه زبان ها را گروه زبان های ایرانی گویند (۱)
- ۵- به نثر: کلیه دمنه و هزار و یکشب (۰/۲۵) و به شعر درخت آسوریک و یادگار زیران (۰/۲۵)
- ۶- قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم (۰/۵)
- ۷- الف) شادمانه - فاضلانہ (یا هر دو درست دیگر) (۰/۵)
- ب) بیداد- فریاد (یا هر دو درست دیگر) (۰/۵)
- ۸- الف) گل (-) یا هر مورد درست دیگر (۰/۵)   ب) سیب (-) (U) (۰/۵)
- ۹- الف) خ /- /ر /ش /ی /د   ب) ک /- /ی /ف /ی /ی /- /ات
- ۱۰- الف)

در	د	عش	قی	ک	شی	د	ام	ک	م	پرس
-	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-
زه	ر	هج	ری	چه	شی	د	ام	ک	م	پرس
-	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-

(ب)

مد	حم	م	ل	ما	ج	دز	ن	ما	رو	ف	ه	ما
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-
مد	حم	م	ل	دا	ت	اع	ب	شد	با	ن	و	سر

۱۱- الف) وزن   ب) عاطفه   پ) وزن   ت) نظم

زیبایی شعر (۶ نمره)

۱۲- گزینه ۳ پیوستگی تمام واژه ها توسط مصوت _ موجب شده است که بر موسیقی بیت افزوده شود. (۱)

۱۳- عواملی که موسیقی لفظی را پدید می آورند - مانند تکرار - واج - واژه (۰/۵)

۱۴- مصوت بلند «ا» هفت بار تکرار شده است و تکرار صامت های خ- ز باعث ایجادکننده موسیقی لفظی شده است (۱)

۱۵- درکلامی که حداقل دو جمله باشد زیرا سجع ها باید در پایان دو جمله بیایند تا آرایه سجع پدید آید

درست مانند قافیه که در پایان مصراع ها یا بیت ها می آید (۱)

۱۶- متوازی ← مال و سال   مطرف ← مال و جمال   متوازن عمر و مال (۱/۵)

۱۷- بدن - سخن - خویشتن - سجع متوازی (۱)

نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۱۸- الف) وجود واژگان محکم - چون - گازر - و کمی واژگان غیرفارسی - کاربردهای تاریخی چون مرده کرد (۰/۵)

ب) قرار گرفتن قافیه در پایان هر دو مصراع یک بیت می فهمیم که قالب شعر مثنوی است

و بیت اول یا مراعات نظیر دارد دام - روباه (۰/۵)

پ) اهمیت به جان و جسم که برای نگهداری آن هرکاری را خواهند که او شعر به صورت داستان است ۰/۵

ت) روایی - داستانی (۰/۵)

۱۹- الف) ۱-تاثیر تربیت در نحوه زندگی و ذات انسان که سرشت همه انسان ها یکسان آفریده شده است و تنها تربیت و پرورش

موجب برتری انسان ها خواهد شد . ۲- مفهوم جمله قابل فهم است و نگاهی تعلیمی دارد (۲)

ب) ۱-آب و گل : مجازا وجود   ۲- آب و گل را سرشتن کنایه از وجود آدمی ۳- تناسب آب و گل - تضاد- آب و گل و ....